

MARK MAZZETTI

Câștigător al Premiului Pulitzer

CIA

RĂZBOIUL SECRET ÎMPOTRIVA TERORISMULUI

Traducere din limba engleză de Mihnea Gafița

Prefață de Mihai Răzvan Ungureanu

Cuprins

<i>Prefață de Mihai Răzvan Ungureanu</i>	5
<i>Notă asupra ediției</i>	11
<i>Personajele principale</i>	15
Prolog – <i>Războiul de dincolo</i>	19
Capitolul 1 – <i>Permisivitatea de-a ucide</i>	27
Capitolul 2 – <i>Un mariaj între spioni</i>	46
Capitolul 3 – <i>Asasini din umbră</i>	67
Capitolul 4 – <i>Spionii lui Rumsfeld</i>	92
Capitolul 5 – <i>Păsăroiul furios</i>	118
Capitolul 6 – <i>Un paștun adevărat</i>	140
Capitolul 7 – <i>Convergență</i>	155
Capitolul 8 – <i>Un război purtat prin intermediar</i>	182
Capitolul 9 – <i>Baza</i>	203
Capitolul 10 – <i>Jocuri fără frontiere</i>	230
Capitolul 11 – <i>Întoarcerea Șefului cel mare</i>	250
Capitolul 12 – <i>Tăișul bisturiului</i>	276
Capitolul 13 – <i>Bătălia pentru Africa</i>	306
Capitolul 14 – <i>Demascarea</i>	331
Capitolul 15 – <i>Doctorul și șeicul</i>	358
Capitolul 16 – <i>Foc din cer</i>	381

Epilog - Un spion în lumea Tihnită	409
<i>Mulțumiri</i>	415
<i>Notă despre surse</i>	421
<i>Bibliografie</i>	423
<i>Index</i>	433

Prefață

Surprinzător de tânăr (e născut în 1974!), Mark Mazzetti are deja o biografie încărcată de experiențe interesante, provenind toate din meseria de jurnalist de investigații. Astăzi, editor special al *New York Times* pe teme de securitate națională, și-a făcut renume prin nenumăratele reportaje despre implicarea agențiilor speciale americane în conflictele recente din Orientul Mijlociu. Deținător al multor premii naționale pentru cercetările sale, în 2009 a câștigat, alături de alții, prestigiosul premiu Pulitzer pentru corespondențele referitoare la răspunsul Administrației Bush la valul crescând de violență din Afganistan și Pakistan. A fost, de asemenea, preocupat de secretele programului de detenție și interogare girat de CIA, pentru care a fost nominalizat iarăși la același premiu, și este deținătorul dublu al premiului „George Polk”, care se acordă jurnalismului de investigație încă din 1948. A studiat politici publice și istorie la Duke University și la Oxford. Experiența sa profesională este foarte bogată și nu reflectă deloc vârsta: a fost corespondent de politică internă a SUA pentru *The Economist*, apoi corespondent al U.S. News & World Report la Pentagon pentru teme de securitate națională, înainte de a deveni editor senior la *Los Angeles Times* – ultima angajare înainte de a se alătura celor de la *The New York Times*, unde reprezintă principala semnătură pe articolele referitoare la chestiuni de securitate națională ale SUA. Puține sunt locurile în care să nu fi ajuns în calitate de corespondent de război, în urma implicării armate americane: Afganistan, Irak, Cornul Africii, Pakistan, recunoscând astfel

Respectiv descriind natura modernă a conflictelor locale, acolo unde ele se desfășurau, căutând subiectele delicate și reușind, de cele mai multe ori, să le analizeze în cele mai amănunțite aspecte.

The Way of the Knife. The CIA, A Secret Army, And A War At the Ends of the Earth, apărută în 2013, a fost primită cu maxim interes – pe seama valorii autorului – și apoi prezentată cu firească risipă de elogii. Este rezultatul unui șir lung de cercetări și provine din experiența de teren acumulată în timp. Cum spune însuși autorul: „este povestea nespusă încă a unui război purtat în umbră, a unei campanii care a șters granițele dintre soldați și spioni și care a coborât standardele altădată cerute de confruntările armate clasice”. Titlul este inspirat de o formulă folosită de John Brennan, pe când era consilier prezidențial pe probleme de contraterorism și securitate internă al președintelui Obama, în încercarea de a descrie politica SUA față de pericolul reprezentat de Al-Qaida. Brennan spunea, în 2010, că statul trebuie să recurgă cu prudență la forța armată, utilizând mai curând scalpelul chirurgului (*the knife*) și nu ciocanul, adică forța brută.

În fapt, este vorba de transformarea activității operative însăși a CIA în ultimul deceniu, care s-a metamorfozat treptat într-o combinație de spionaj clasic și intervenție armată de proporții reduse, de durată foarte scurtă și cu aport tehnic decisiv, menită să elimine într-adevăr chirurgical țintele suspecte sau dovedite de terorism. Evident, această schimbare de conținut a filosofiei operaționale a CIA – și a Pentagonului – reprezintă efectul consolidat în timp al atacurilor din 11 septembrie 2001. Ea devine din ce în ce mai prezentă și este tot mai invocată în anii intervențiilor masive din Irak și Afganistan, unde, pe măsură ce desfășurarea de trupe consumă o resursă tot mai mare – îndemnând Washingtonul să încerce reducerea treptată a prezenței armate în teatrele de conflict –, apare ca variantă acțională optimă, logistic și tactic. „Eliminarea treptată a țintelor” capătă curând suport politic, în ciuda faptului că și Pentagonul, și Agenția ajung în situații complicate pe teren.

De altfel, cooperarea dintre ele nu a fost niciodată simplă sau lipsită de accidente, fie pentru că la mijloc se găsesc orgolii individuale – din partea politicianilor șefi de instituții –, fie că se împiedică în eternele orgolii instituționale. Trebuie spus că încălcarea competențelor fiecărei instituții nu reprezintă o noutate. Așa cum amintea un critic al cărții: CIA a condus vaste operațiuni paramilitare în timpul războiului din Vietnam și în vremea invaziei sovietice din Afganistan, în timp ce Pentagonul s-a ocupat mai întotdeauna de spionaj. Însă, mai ales după căderea Uniunii Sovietice, CIA nu s-a mai îndeletnicit decât în situații excepționale cu sabotaje, cu lovituri de stat sau cu operațiuni paramilitare, revenind la rolul clasic al agenției de spionaj și ocupându-se de subtilizarea secretelor strategice ale altor state.

Însă ceea ce schimbă fundamental filosofia de acțiune a CIA este apariția dronelor, a vehiculelor aeriene fără pilot, altfel, o armă perfectă pentru un serviciu de spionaj: ucide de la distanță, nu intră în atenția publicului și dizolvă responsabilitatea morală. Continuu perfecționate tehnic, din ce în ce mai eficace și mai rapide, omniprezente și totuși greu de detectat, dronele devin personajul principal al *targeted killing* („eliminarea cu precizie a țintelor”). Utilizarea lor pe scară largă, singure sau în combinații tactice, implicând unități speciale ca suport terestru, obligă cele două instituții la colaborare, ceea ce ajunge să ofere acestui *modus operandi* un grad ridicat de reușită, transformând folosirea dronelor în replică ultimă la actele teroriste. Interesul și susținerea arătate de Administrația Obama programelor de achiziționare și folosire a dronelor mai au o cauză, susține autorul: nevoia de a opri, cu minime efecte politice negative, așa-numitul *RDI Program* (*Rendition, Detention, Interrogation Program*, adică programul de capturare, deținere și interogare a principalilor suspecți de terorism, desfășurat, în principal, la baza Guantanamo din Cuba), inițiat în timpul Administrației Bush. Cu un subtil simț al umorului negru, Mazzetti scrie că „uciderea prin telecomandă este antiteza interogatoriului sec și detaliat. Cumva pare mai curată, mai puțin personală”. Rezultatul este, cum se vede, stilul cu totul nou de administrare

Respectiv conflictelor armate, în care nu mai este nevoie de declarații de război sau de desfășurare amplă de trupe, fiind suficientă intervenția punctuală asupra țintei. CIA, afirmă autorul, se transformă dintr-o clasică agenție de spionaj într-o mașină de ucis, într-o organizație preocupată de vânatoarea de oameni, iar directorul CIA într-un comandant militar care conduce un război global clandestin fără să fie neapărat supus vreunui control civil, democratic.

Mazzetti adaugă la această concluzie și faptul că utilizarea dronelor a condus la reconfigurarea intervențiilor militare, dând cale liberă angajării mercenarilor și a armatelor private, între care Blackwater face notă distinctă prin dimensiune, implicare și rezultate. Cu alte cuvinte, fața războiului s-a schimbat fundamental. Cumva premonitoriu, în octombrie 2002, pe când era senator de Illinois, Barack Obama se adresa auditoriului său astfel: „Nu mă opun războaielor. Sunt însă împotriva războaielor prostesti!”; acestei viziuni de *smart war* îi răspunde, peste ani, în timpul Administrației Obama, strategia de luptă împotriva terorismului care a condus la așa-numitele „execuții extra-judiciare” prin intermediul instrumentelor noi, tehnice, descrise mai sus. Iar noi, în ecoul unuia dintre recenziții ediției americane a cărții de față, ne întrebăm, la rândul-ne, dacă nu cumva astfel este garantată creșterea numărului de inamici mult dincolo de ceea ce poate elimina noua filosofie de luptă.

Evident, cititorul român are în fața ochilor o carte curajoasă. În subsidiar, efortul autorului ar trebui înțeles ca răspuns la întrebarea următoare: există vreo limită de acțiune ce ar trebui respectată când securitatea națională este în pericol? Sau, în același sens: cât rău poți face sau crea pentru a evita un rău mai mare? Mazzetti crede că noul mod de a purta războiul – indiferent împotriva cui sau împotriva cărui stat – implică doar susținerea Executivului american, adică, în ultimă instanță, a Președintelui, ceea ce este profund dăunător democrației și drepturilor omului. Rămâne ca și cititorul ediției românești să cugete asupra dilemei.

MIHAI RĂZVAN UNGUREANU

Prolog

Războiul de dincolo

„O muncă bună de spionaj – predicase dintotdeauna Controlul – era ceva ce se făcea treptat și care se baza pe un fel de blândețe.

Vânătorii de scalpuri constituiau excepția la propria-i regulă.

Nici nu lucrau treptat, nici nu se purtau blând.”

John Le Carré – *Cârțița*

Escortat de polițiști pakistanezi, americanul solid, spionul, a fost adus într-o cameră de interogatoriu ticsită. Prin tot vacarmul de telefoane mobile care sunau și discuții încrucișate între detectivi, vorbind un talmeș-balmeș de urdu, punjabi și engleză, anchetatorul încerca să descifreze faptele cazului.

— America... tu din America?

— Da.

— Din America, și-apartii de ambasada americană?

— Da – și vocea lui nervoasă de american a tunat, ca s-acopere vorbăria din jur: Pașaportul meu – i l-am arătat polițistului de-acolo... A rămas pe undeva. S-a pierdut.

Pe filmarea neclară a interogatoriului, s-a văzut cum își băga mâna în bluzonul de flanelă cu model în pătrățele și scotea un snop de ecusoane de identificare, înșirate pe un șnur trecut pe după gât. Era unul dintre puținele lucruri pe care izbutise să le păstreze, după scena haotică de la sensul giratoriu.

Respect pentru **Ăsta-i un ecuson vechi. De la Islamabad.**

I-a băgat ecusonul sub nas individului care stătea față-n față cu el, de partea cealaltă a mesei, după care i-a arătat un ecuson mai recent, dovada că funcționa la consulatul american din Lahore.

A sunat un telefon, și unul dintre ofițerii din camera și așa înghesuită a pus capăt convorbirii, cât a putut de repede:

— Am arestat un om al ambasadei. Te sun eu mai târziu.

Interogatoriul a continuat.

— Lucrezi la consulatul general din Lahore?

— Da.

— Ca... ce?

— Ăăă... lucrez doar consultant acolo.

— Consultant?

Omul din spatele mesei și-a luat o mutră sceptică. A făcut o pauză, după care a lătrat o întrebare în urdu către un alt polițist:

— Și cum îl cheamă?

— Raymond Davis, i-a răspuns ofițerul.

— Raymond Davis, a confirmat americanul. Pot să stau jos?

— Chiar te rog. Vrei dăm apă? I-a întrebat polițistul.

— Aveți o sticlă? O sticlă de apă? a vrut să știe Davis.

Un alt ofițer din încăperea izbucnit în râs:

— Vrei apă?, l-a întrebat. N-ai bani, nu apă.

Prin spatele scaunului pe care s-a trântit Davis, un alt polițist a intrat în cameră și a cerut să fie pus în temă.

— Ăsta înțelege totul? Și doar doi oameni a omorât?¹

Raymond Allen Davis – fost, la viața lui, vedetă de fotbal american și de wrestling la un liceu din vestul Virginiei, veteran al Beretelor Verzi din armată și, totodată, soldat în regim privat la firma Blackwater USA, iar acum agent clandestin al CIA

¹ Interogatoriul la care a fost supus Raymond Davis de către polițiștii din Lahore este redat după o înregistrare video cu telefonul mobil, făcută în timp ce i se puneau întrebări. Filmarea poate fi găsită la adresa: www.youtube.com/watch?v=o10sPS6QPXk.

Respectiv în Pakistan se strecurase, câteva ore mai devreme, prin traficul dens din Lahore, înghesuindu-se pe scaunul șoferului unei mașini Honda Civic albe. Oraș stăpânit cândva de moguli, de adepți ai religiei *sikh* și de britanici, Lahore este capitala intelectuală și culturală a Pakistanului și, de aproape un deceniu, se găsea la periferia războiului secret, pe care America îl purta în Pakistan.

Dar, până în anul 2011, harta militantismului islamic din interiorul Pakistanului fusese redesenată și facțiuni care avuseseră până atunci prea puține contacte unele cu altele încheiaseră noi alianțe, ca să scape cu viață din campania dusă de CIA cu dronele, în munții dinspre apus. Grupări care-și axaseră cea mai mare parte a energiilor, visând cu ochii deschiși, pe atacuri sângeroase împotriva Indiei acum începuseră să se alinieze mai aproape de Al-Qaida și de alte organizații însetate de jihadul global. Unele dintre aceste grupări aveau rădăcini profunde în Lahore, motiv pentru care, iată, Raymond Davis și o echipă de la CIA declanșaseră operațiuni dintr-o casă conspirativă din acel oraș.

Dar acum, Davis ajunsese într-o secție de poliție din Lahore, după ce împușcase doi tineri care se apropiaseră de mașina lui cu armele scoase, călare pe o motocicletă neagră, la un sens giratoriu sufocat de mașini, biciclete și ricșe. Davis își scosese și el pistolul Glock semiautomat și trăsesese un pumn de gloanțe direct prin parbriz, făcându-l țândări și lovindu-l pe unul dintre cei doi în stomac, în braț și-n cine știe ce altă parte a corpului. Când îl văzuse pe celălalt fugind, se dăduse jos din mașină și-i trăsesese și lui câteva gloanțe în spate.

Ceruse ajutor prin radio de la consulatul american și, în decurs de câteva minute, se ivise un vehicul Toyota Land Cruiser, care gonia în direcția greșită, pe o stradă cu sens unic. Dar mașina izbise și omorâse un tânăr motociclist pakistanez, după care plecase cu tot cu Davis, care încă mai stătea în mijlocul drumului. La fața locului, se răspândiseră tot felul de obiecte bizare,

Respectiv, în camera în care o mască neagră, cam la o sută de cartușe și o bucată de stofă cu steagul american. Telefonul celular din mașina lui Davis conținea fotografii ale unor instalații militare pakistaneze, făcute pe șest¹.

La câteva zile după calamitatea de la sensul giratoriu, directorul CIA l-a mințit pe spionul-șef din Pakistan, într-o discuție telefonică și o întâlnire privată, și a negat că Davis ar fi lucrat pentru CIA. Președintele Barack Obama s-a exprimat vag, într-o conferință de presă, despre ce rol juca Davis în acea țară, și a cerut ca „diplomatul nostru din Pakistan”² să fie pus în libertate. Șeful centrului CIA de la Islamabad, care sosise în țară cu doar câteva zile înaintea incidentului cu împușcături, s-a certat fățiș cu ambasadorul american de acolo, insistând că Statele Unite nu făceau niciun compromis și nu încheiau niciun fel de înțelegere pentru a obține eliberarea lui Raymond Davis. Regula jocului se schimbase în Pakistan, a zis el, și vremea relațiilor amicale dintre CIA și serviciul de spionaj pakistanez trecuse.

De atunci înainte, situațiile aveau să fie tratate după Regulile Moscovei³ – după metodele nescrise, neiertătoare ale spionajului practicat între adversari, în timpul Războiului Rece⁴.

Într-o clipă, toată acea poveste sângeroasă a părut a confirma ipotezele conspiraționiste amplificate prin bazarurile aglomerate și pe culoarele puterii din Pakistan: că Statele Unite își trimiseseră o ditamai armata secretă în acea țară, oameni care să semene haos și violență, ca parte a unui război acoperit, pe care-l purtau

¹ Mark Mazzetti *et al.*, „American held in Pakistan worked with CIA”, *The New York Times*, 21 februarie 2011.

² Vezi conferința de presă a președintelui Barack Obama din 15 februarie 2011.

³ *The Moscow rules* (în engl., în orig.) – reguli nescrise ale agenților secreți americani care trebuiau respectate cu strictețe în activitatea de spionaj în Moscova și, prin extensie, în orice țară comunistă (n. red.).

⁴ Autorul a intervievat doi oficiali americani.

Respectiv, americanii acolo. Soția uneia dintre victimele lui Davis, convinsă că asasinul soțului ei n-ar fi fost adus niciodată în fața justiției, a înghițit o cantitate mortală de otravă de șobolani.

Dar cazul Davis spunea și o poveste mai amplă. Fosta Beretă Verde, angajată de CIA pentru o vânatoare de oameni în Pakistan, era imaginea unei agenții americane de spionaj care se transformase, după un deceniu de conflicte purtate la mare depărtare de zonele de război declarate. Nemaifiind un serviciu de spionaj în sens tradițional, dedicat obținerii de secrete ale guvernelor străine, CIA devenise o mașină de ucis, o structură obsedată de vânatoarea de oameni.

Și, la fel cum ajunsese CIA să preia sarcinile asociate în mod tradițional cu armata, spionii transformându-se în soldați, s-a întâmplat și reversul. Militarii americani s-au dispersat în spațiile sumbre ale politicii externe americane, echipe de comando îndeplinind misiuni de spionaj, pe care Washingtonul nici nu visa c-ar fi putut ajunge vreodată să le aprobe, înainte de 11 septembrie 2001. Anterior atacurilor din acea zi, Pentagonul se ocupa foarte puțin cu spionajul practicat de oameni, iar CIA nu avea permisiunea oficială de a ucide. În anii care au trecut de atunci, fiecare dintre cele două organizații s-a ocupat din plin cu amândouă și un complex militaro-informativ a luat naștere, cu scopul de a purta noul tip de război american.

Liniile general-istorice ale războaielor din Afganistan și Irak sunt bine cunoscute, de-acum. Dar, de mai bine de un deceniu, s-a desfășurat un război separat și paralel, o reflecție sumbră a „marilor războaie” în care s-a lansat America după atacurile de la 11 septembrie 2001. Într-un război din umbră, purtat pe cealaltă parte a globului, America și-a urmărit dușmanii, folosindu-se de roboți-asasini și de trupe de operațiuni speciale. A plătit mercenari să constituie rețele de spionaj clandestine și s-a bazat pe dictatori veroși, pe servicii străine de spionaj nestatornice și pe armate mandatate, formate din scursuri. În locuri unde Statele Unite nu puteau trimite trupe terestre, au apărut personaje dubioase, care au jucat roluri marginale – de pildă, un oficial de-al

Respectiv, Pentagonului, fumător înrăit, care a făcut echipă cu o figură de la CIA, din scandalul Iran-Contra¹, și împreună au pus la cale, neoficial, o operațiune de spionaj în Pakistan; sau o moștenitoare bogată din țara cailor, Virginia, care într-atât de obsedată a devenit de Somalia, încât a convins Pentagonul s-o angajeze chiar pe ea să vâneze agenți ai organizației Al-Qaida din acea țară.

Războiul s-a întins pe mai multe continente – din munții Pakistanului până în deșerturile din Yemen și din Africa de Nord, și de la războaiele interclanuri, mocnite, din Somalia până la cele din junglele de nepătruns din Filipine. Bazele războiului secret au fost puse de un președinte republican conservator și preluate de unul democrat-liberal, care a devenit fermecat de ceea ce moștenise. Președintele Barack Obama l-a considerat o soluție alternativă potrivită la războaiele păguboase, costisitoare, care dărâmă guverne și necesită ani întregi de ocupație americană. Pentru a-l cita pe John Brennan, unul dintre cei mai apropiați consilieri ai lui Obama, pe care președintele democrat a sfârșit prin a-l numi șef la CIA, în locul „ciocanului”, America s-a reorientat către „bisturiu”.

Analogia sugera că tipul acesta nou de război ar fi fără costuri și fără greșeli – o chirurgie fără complicații. Nu e chiar așa. Calea cuțitului a creat dușmani, în aceeași măsură în care i-a obliterated. A generat resentimente printre foști aliați și, câteodată, a contribuit la instabilitate, chiar în timp ce se străduia să instaureze ordinea în locul haosului. A scurtcircuitat mecanismele prin care Statele Unite, ca națiune, se angajează într-un război și l-a transformat pe președintele american în arbitru suprem, care stabilește anume ce oameni din țări îndepărtate mor sau rămân în viață. Această cale a războiului a generat și multe succese, de pildă uciderea, în cele din

¹ Scandal politic survenit în al doilea mandat al președintelui Ronald Reagan (1985–1988), în care s-a dovedit că înalte oficialități ale Administrației aprobaseră vânzarea de arme către Iran, pentru ca, din fondurile obținute, să poată finanța grupările de gherilă Contras din Nicaragua, deși Congresul interzisese sprijinirea lor financiară (n. tr.).

Respectiv, al lui Osama bin Laden și a celor mai de încredere adepți ai săi. Dar a și coborât ștacheta felului în care se poartă războiul, pentru că le vine mai ușor acum Statelor Unite, decât în orice alt moment al istoriei lor, să întreprindă acțiuni de lichidare la capătul lumii. Ceea ce urmează este povestea unui experiment care a durat mai bine de un deceniu și a rezultatelor ieșite din acest laborator.

Sir Richard Dearlove a presimțit viitorul cu doar câteva săptămâni după atacurile de la 11 septembrie 2001. Șef al serviciului secret de spionaj britanic, MI6, el a venit în Statele Unite, împreună cu alte oficialități de frunte ale spionajului britanic, să-și arate solidaritatea cu cel mai apropiat dintre toți aliații Marii Britanii. Dearlove s-a prezentat la cartierul-general al Agenției de la Langley, din Virginia, pentru a transmite personal mesajul că spionii britanici își deschideau registrele, oferindu-le celor de la CIA un acces rarisim la toate dosarele pe care le avea MI6 despre membrii organizației Al-Qaida.

Britanicii îi școliseră pe americani în arta subtilă a spionajului, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, dar ei de mult abordau diferit jocul de-a spionii. În 1943, un membru al Grupului de Operațiuni Speciale al lui Winston Churchill se plângea că „temperamentul americanilor pretinde rezultate rapide și spectaculoase, în timp ce politica britanică mizează, în general, pe discuții îndelungate și pe trudă”. El sublinia pericolele pe care le implica metodologia pusă în practică de OSS, care precedase CIA și care se baza pe aruncarea în aer a depozitelor de arme, pe tăierea liniilor telefonice și pe minarea căilor de aprovizionare inamice. Americanii aveau mai mulți bani decât minte, avertiza respectivul, iar faptul că OSS „tânjea să se joace de-a *cowboy*-i și pieile-roșii” nu putea conduce decât la necazuri pentru alianță¹.

¹ Gândurile acestui ofițer în legătură cu OSS apar citate în cartea lui Douglas Waller, *Wild Bill Donovan: The Spymaster Who Created the OSS and Modern American Espionage*, Free Press, New York, 2011, pp. 188–189.

Respect pe Dearlove crescuse în tradiția clasică a spionajului britanic. El absolvise „Queens’ College” de la Universitatea Cambridge, un teren tradițional de recrutare pentru serviciile secrete britanice, și fusese numit în posturi din străinătate – în Africa, în Europa și la Washington. Ca și predecesorii săi, în calitate de șef la MI6, își semna toate memorandumurile interne cu numele de cod „C” – tot prin tradiție, numai cu cerneală verde.

La scurtă vreme după ce avionul cu indicativul ASCOT-1 îl depusese la Washington, Dearlove ajunsese la CTC de la cartierul-general al CIA. Pe un ecran mare, ofițerii de acolo urmăreau o filmare cu un camion alb, marca Mitsubishi, care mergea pe un drum din Afganistan. Dearlove știa că Statele Unite își dezvoltaseră capacitatea de a purta război cu telecomanda, însă nu mai văzuse niciodată, până atunci, cum acționa un avion teleghidat *Predator*.

Câteva minute s-au scurs, până când cele două linii încrucișate din mijlocul ecranului s-au poziționat fix deasupra camionului, după care explozia unei rachete a inundat întregul ecran cu o lumină albă orbitoare. După alte câteva secunde, imaginea s-a limpezit și s-a putut vedea camionul distrus, contorsionat, mistuindu-se în flăcări¹.

Dearlove s-a întors către grupul de ofițeri de la CIA, printre care se număra și Ross Newland, un veteran al Agenției, care, cu câteva luni mai devreme, fusese numit în cadrul unui grup de lucru care superviza programul avioanelor fără pilot *Predator*. Britanicul a schițat un zâmbet acru și a zis:

— Aproape că nu mai are niciun haz, nu?

¹ Detaliile vizitei făcute de Sir Richard Dearlove la Langley provin de la Ross Newland, un fost cadru de conducere de la CIA, care stătea chiar lângă Dearlove în momentul în care avionul-spion *Predator* a distrus camionul.

Respectiv Casa Albă cu el, pentru cazul în care președintele vrea să știe ce se petrece în Bosnia». Și-atunci, eu am zis: «E caraghios! Președintele n-o să se uite niciodată prin găurica asta ca de pai de sorbit suc!»¹

În cele din urmă, Deutch i-a luat partea lui Blair și CIA n-a mai prezentat la Casa Albă înregistrările video făcute de avionul *Predator*. Era o bătaie ridicolă, dar pentru Blair acest episod și altele în care a fost implicat, împotriva serviciului clandestin al Agenției, au reprezentat semne clare că Direcția de operațiuni era capabilă să muște orice mână care ar fi încercat să-i blocheze accesul direct către Biroul Oval.

Cu mai bine de un deceniu mai târziu, cu un alt președinte democrat la butoane, Blair avea să încerce din nou să se bage între CIA și Casa Albă. De astă-dată, avea să se dovedească fatal pentru cariera lui.

¹ *Ibidem.*